

Houw: van tranen tot blindheid

Houw (Infectieuze Bovine Keratoconjunctivitis) is een besmettelijke oogaandoening bij rundvee. Het begint met enkele traanogen en dieren die knippen met de ogen. Zonder behandeling kan Houw een oog ernstig beschadigen.

SANNEKE MAAS, dierenarts bij Slingeland Dierenartsen

Dierenartsen worden in de zomer regelmatig gebeld voor koeien en pinken met ontstoken ogen. Vaak gaat het om meerdere dieren in een koppel. De eerste dag zijn er enkele traanogen te zien en dieren die knippen met het oog, maar op dag twee à drie zijn er al koeien met een witte plek op het oog of zelfs al

een verdere aantasting ervan. Deze aandoening heet Houw en wordt veroorzaakt door de bacterie *Moraxella bovis*.

Blindheid of verwijdering oog

Bij een beginnende infectie met *Moraxella bovis* zien we roodheid van de slijmvliezen, heel veel knippen met het aangetaste oog

en tranen. Bij een ernstigere aandoening kan het hoornvlies beschadigd raken. In dat geval is een kenmerkende witte vlek duidelijk zichtbaar op het oog. Als het aangetaste oog niet op tijd behandeld wordt, kan er tijdelijke of blijvende blindheid ontstaan. In extreme gevallen raakt het oog zo ernstig beschadigd dat de koe het oog verliest of dat verwijderen van het oog noodzakelijk is.

Pijn, koorts, minder eetlust

De aandoening is erg pijnlijk voor het dier. In de eerste fase is het vergelijkbaar met een vliegje in uw oog waardoor continue irritatie optreedt. Bij verdere schade aan het oog neemt de pijn toe. Naast de verschijnselen aan het oog zijn koorts, ver-

Kenmerkend beeld van Houw: een witte vlek op het oog.

FOTO: MSD ANIMAL HEALTH/MERCK

Vliegen die zich voeden met traanvocht kunnen Houw verspreiden.

FOTO: GEESJE ROTGERS

minderde eetlust en verminderde melkproductie andere symptomen die waar te nemen zijn. Irriterende factoren voor het oog, zoals stof, wind, fel zonlicht, ammoniak en opvliegend kaf, kunnen koeien gevoeliger maken voor Houw. De verspreiding van de infectie kan zowel plaatsvin-

productie zo veel mogelijk op peil blijft. Als de koe koorts heeft kan het nodig zijn om ook nog een antibioticum te spuiten. Overleg met uw dierenarts welke therapie de beste kans van slagen heeft. Om verdere verspreiding te voorkomen, worden aangetaste dieren bij voorkeur apart gehouden.

Houd aangetaste dieren bij voorkeur apart

den van dier naar dier als overgebracht worden door vliegen. Deze vliegen voeden zich met traanvocht en brengen de infectie zo over van het ene naar het andere dier. De aandoening treedt dan ook met name in de zomer op.

Behandeling

De oogaandoening is het best lokaal te behandelen met oogzalf. Het is belangrijk dat de zalf meerdere keren per dag wordt aangebracht. Start zo snel mogelijk met behandelen met de zalf, dan is de kans op volledige genezing het grootst. Behandel de koe daarnaast met een pijnstiller zodat ze zich beter voelt, blijft vreten en de melk-

Preventie door vliegenbestrijding

In de preventie van Houw speelt vliegenbestrijding een belangrijke rol. In principe is het zaak om op tijd in het jaar te beginnen met vliegenbestrijding, zodat het aantal vliegen in de zomer niet explosief toeneemt.

Als er koeien met Houw op het bedrijf zijn, is het noodzakelijk om vliegen te bestrijden, zowel op de koe als in de omgeving. Gebruik een vliegdodend middel in de omgeving op rustplaatsen van de vliegen: stalmuren, zoldering, vensterbanken en hokwanden. Behandel de koeien met vliegdodende pour-on of doe ze vliegenoormerken in.